

Sloboda vo výchove (Esej)

Mgr. Janka Kálnová

Na začiatku mojej eseje by som chcela zdôvodniť prečo som si vybrala práve tému SLOBODA VO VÝCHOVE. Po prečítaní všetkých tém, z ktorých som si mohla vybrať, ktoré sme mali v ponuke ma najviac oslovila práve táto téma. Z dôvodu jej špecifikácie, ktorá sa riešila, rieši a vždy aj bude riešiť, pretože sloboda ako aj výchova je súčasť života a základ ľudstva. Všade počúvame, čítame o slobode, slobodnom názore či na život, dnešnú spoločnosť, slobodný názor na rôzne situácie, ktoré sa dejú u nás, či vo svete. Čítame ako aj počúvame o výchove, čo je správne, čo nesprávne, ako správne vychovávať, kedy sa začína výchova, dokedy sa človek vychováva.

Pri uvažovaní nad touto témou si kladiem otázku: Čo je to tá sloboda vo výchove? Aké by mali byť hranice? Kde sa začína spomínaná výchova, či sloboda vo výchove? Ešte pred narodením? Počas toho ako sa malý človečik vyvíja v matkinom brušku? Alebo začína až v určitom veku? Alebo až keď dieťa dovŕši vek dospelosti? Môžeme povedať, že sú to tak obyčajné tri slová: sloboda, vo, výchova. No ich význam je tak silný, podstatný.

No podľa me sa venovať tejto našej zaujímavej téme a odpovedať si na otázky, ktoré si kladiem. Budem písať môj názor, ako to ja vnímam a čo si osobne myslím. Výchova začína už počas tehotenstva, kedy sa v matkinom tele rodí, vyvíja malé stvorenie dieťa. Matkine gény, vlastnosti, spôsob života, vonkajšie vplyvy vplývajú na dieťa už v takom skorom období a podľa mňa už vtedy hovoríme o výchove dieťaťa aj keď nie priamo. Tu začína nazveme to prvá "etapa". Po narodení sa postupom času dieťa začína formovať, ako rastie zachytáva a pomalými krôčikmi vníma všetko, čo sa okolo neho deje a aj to je už proces výchovy. Prebieha druhá "etapa". Vychovávajú ho rodičia, rodina, škola, kamaráti a neposlednom rade aj on sám ako aj samotný život a všetky situácie, ktorým musí čeliť, s ktorými sa stretne. Výchova daného človeka môžeme povedať, že končí až smrťou. To do akej miery má slobodu vo výchove opäť závisí od mnohých faktorov, ale hlavne od rodičov, ktorí mu určia do akej miery bude jeho výchova slobodná. Dovolia mu všetko? Bude ako "vtáčik" lieťať si voľne bez akýchkoľvek obmedzení? Alebo naopak nič mu nebude dopriať a bude z neho "vtáčik" v klietke, ktorý čaká kedy ho pustia na slobodu, dostane svoju voľnosť, po ktorej tak túži? Bude si môcť hovoriť v staršom veku pri spomienkach na svoje detstvo, mladosť, že mal voľnosť, slobodu lebo rodičia mu verili? Alebo sa mu budú pri spomienkach na roky dozadu tlačiť slzy do očí a hovoriť si, keby mi rodičia nedali takú slobodu, keby moju výchovu brali zodpovednejšie, mali namňa viac času, venovali

sa mi ako to mali niektorý moji kamaráti? Bol by môj život možno lepší, bol by som lepším človekom? Tu už môžeme hovoriť o tých hraniciach výchovy či vo výchove, kde som si kládla otázku: Aké by mali byť hranice v slobode vo výchove. Kedy ich neprekročiť alebo kedy ich práve začínať budovať, zavádzať do života človeka. Je to veľmi individuálne a môžeme povedať, že všetko závisí od "života", ktorý žijeme, aký ho máme od narodenia, akých ľudí máme okolo seba a do akej miery sme my sami ovplyvňovaní a do akej miery sa necháme ovplyvňovať. Prečo práva takýto mám názor na danú tému? Čo ma vedie k takýmto názorom? Všetky moje slová, všetky moje myšlienky v tomto texte hovorí sám život. Vlastné skúsenosti v živote.

Je to veľmi zaujímavá téma a hlavne aktuálna, na ktorú by sa dali viesť veľmi dlhé rozhovory s rôznymi ľuďmi, pretože každý môžeme mať na ňu svoj názor, svoj postoj ako aj rozličné vnímanie tohto pojmu sloboda vo výchove.